

Lietuvos
Leidėjų
Asociacija

2017 m. vasario 10 d.

Lietuvos leidėjų asociacijos visuotinio susirinkimo

Protokolo 1 priedas

Lietuvos leidėjų asociacijos 2016 m.

VEIKLOS ATASKAITA

2017 m. vasario 10 d.

Vilnius

**LIETUVOS LEIDĖJŲ ASOCIACIJA
LITHUANIAN PUBLISHERS ASSOCIATION**

Vokiečių g. 18A-7, 01130 Vilnius, Lietuva, tel. (370-6) 707 6093, el.p. info@lla.lt, www.lla.lt

Lietuvos leidėjų asociacijos prezidentas – Remigijus Jokubauskas

Lietuvos leidėjų asociacijos valdyba:

Arvydas Andrijauskas

Danguolė Kandrotienė

Vytas V. Petrošius

Saulius Petrulis

Lolita Varanavičienė

Saulius Žukas

Revizorius – UAB „Audata“, auditorius Danius Stražinskas

Administracija:

Vykdomoji direktorė – Aida V. Dobkevičiūtė

Projektų vadovas – Mantas Civilka

Projektų vadovė – Gražvilė Lukoševičiūtė

Projektų vadovė – Eimantė Sebestijonė

Praktikantė – Rusnė Dakinevičiūtė

Buhalterinės apskaitos įmonė „Baltoji buhalterija“ (nuo 2017 m. vasario 1 d. – MB „Aimas“)

TURINYS

1. LLA veikla.....	4
2. LLA nariai	4
3. LLA dalyvavimas kuriant leidybos sektoriaus politiką	6
4. LLA – nacionalinių ir tarptautinių projektų organizatorė ir dalyvė.....	10
5. LLA – nacionalinių ir tarptautinių specialistų bendruomenių narė	18
6. 2016 m. Vilniaus knygų mugės faktai ir skaičiai	18
7. LLA – akcijos „Knygų Kalėdos“ partneris	19
8. LLA – Patriotų premijos konkurso steigėja ir organizatorė.....	20
9. LLA – Vilniaus klubo premijos konkurso organizatorė.....	20
10. LLA viešojoje erdvėje	21
11. Kompensacinio atlyginimo už kūrybinių atgaminimų asmeniniais tikslais reprografijos būdu teikimas ir lėšų panaudojimas	23

1. LLA veikla

Lietuvos leidėjų asociacija (toliau – LLA) savo veiklą pradėjo 1989 m., o aktyviai veikia nuo 1993 m. LLA steigėjai yra tai pirmieji asociacijos nariai. 2016 m. LLA jungė 39 narius, tai buvo ne tik akcinės bendrovės, bet ir specializuotus leidinius leidžiančios biudžetinės ir viešosios įstaigos.

Pagrindinės 2016 m. LLA veiklos kryptys:

- Leidėjų bendruomenės tvirtinimas ir profesinių seminarų ir mokymų rengimas.
- Tarptautinės Vilniaus knygų mugės organizavimas.
- LLA įsteigtų nacionalinių akcijų, premijų ir konkursų organizavimas.
- Tarpinstitucinė veikla (dalyvavimas komisijose, komitetuose, susitikimų su valdžios atstovais koordinavimas, raštų / pareiškimų rengimas ir sklaida, įstatymų pataisų rengimas ir teikimas ir t. t.).
- Bendradarbiavimas su nacionalinėmis ir tarptautinėmis asociacijomis.
- Lietuvių leidybos pristatymas ir literatūros sklaida tarptautinėse knygų mugėse.
- Nacionalinio knygų prekyboje katalogo diegimas ir optimizavimas.
- LLA veiklos sklaida LLA svetainėse www.lla.lt, www.nkpk.lt, socialinėje medijoje ir žiniasklaidoje.

2. LLA nariai

LLA narių skaičius kito. 2016 m. į LLA įstojo VšĮ „Actus Musicus“. 2016 m. išstojo (arba bendradarbiavimo dėl skolų nepratęsė) leidyklos UAB „Unseen Pictures“, UAB „AMK“, UAB „Mintis“.

2016 m. LLA nario mokesčiai buvo renkami pagal 2015 m. leidyklų apyvartą.

3. LLA dalyvavimas kuriant leidybos sektoriaus politiką

Leidybos sektoriaus politiką inicijuoja LLA prezidentas, valdyba ir nariai. Sprendimus dėl LLA tarpinstitucinės veiklos priima valdyba. Pagal įstatus, valdyba posėdžiauja ne rečiau kaip kartą per 2 mėnesius.

2015 m. balandžio 17 d. visuotiniame susirinkime išrinkta valdyba 2016 m. posėdžiavo 7 kartus.

Valdybos narys	Valdybos posėdžiai 2016 m.						
	2016.03.08	2016.03.10	2016.03.15	2016.03.30	2016.05.26	2016.09.26	2016.12.05
Arvydas Andrijauskas	x	x	x	x	x	x	x
Danguolė Kandrotienė	x	x	x	x	x	x	x
Remigijus Jokubauskas	x	x	x	x	x	x	x
Vytas Vincas Petrošius	x	x	x	x	x	x	x
Saulius Petrulis	x	-	-	x	-	x	x
Lolita Varanavičienė	x	x	x	x	x	x	x
Saulius Žukas	x	x	-	x	-	-	-

3.1 Dalyvavimas darbo grupėse dėl leidybos sektoriaus plėtros sąlygų gerinimo

LLA seka valstybės institucijų pranešimus dėl inicijuojamų įstatymų pakeitimų projektų ir informuoja leidėjus apie knygų leidybos sektoriui svarbius įstatymų pakeitimus, organizuoja ir koordinuoja lobistinę veiklą.

Valstybės institucijų įsteigtų komitetų ir tarybų kvietimu LLA deleguoja savo valdybos narius ir asocijuotų leidyklų vadovus atstovauti leidėjų interesams:

- **Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių taryboje** prie LR Kultūros ministerijos leidėjų interesams atstovauja LLA prezidentas Remigijus Jokubauskas.
- **Literatūros taryboje prie LR Kultūros ministerijos** leidėjų interesams atstovauja LLA valdybos narys Saulius Žukas.
- **Aukštojo mokslo taryboje prie LR Švietimo ir mokslo ministerijos** leidėjų interesams atstovauja LLA valdybos narys Saulius Žukas.
- **Tarptautinės Vilniaus knygų mugės Kultūrinės programos rengimo darbo grupėje** dirba LLA valdybos nariai ir atstovai Lolita Varanavičienė, Giedrė Kadžiulytė, Arvydas Andrijauskas, LLA narys Gytis Vaškelis, LLA vykd. direktorė Aida V. Dobkevičiūtė.
- **Darbo grupėje dėl Lietuvos kaip garbės viešnios dalyvavimo tarptautinėje Leipcigo knygų mugėje 2017 m.** dirba LLA valdybos narys Saulius Žukas, LLA vykd. direktorė Aida

V. Dobkevičiūtė.

- **Darbo grupėje dėl Lietuvos kaip garbės viešnios dalyvavimo tarptautinėje Londono knygų mugėje 2018 m.** dirba LLA valdybos nariai Arvydas Andrijauskas ir Lolita Varanavičienė, LLA vykd. direktorė Aida V. Dobkevičiūtė.
- **LLA darbo grupėje dėl leidinių platinimo klausimų** dirbo LLA valdybos nariai Saulius Petrulis, Arvydas Andrijauskas, Vytas V. Petrošius, LLA vykd. direktorė Aida V. Dobkevičiūtė.
- **Bibliotekų metų programos parengimo grupėje dirbo** LLA valdybos narys Arvydas Andrijauskas.
- **LLA darbo grupėje dėl vadovėlių leidybos** dirbo LLA valdybos nariai Remigijus Jokubauskas ir Saulius Žukas, LLA nariai Jurgita Nacevičienė (leidykla „Šviesa“), Remigijus Martinavičius (leidykla „Didakta“) kartu su ne LLA nariu Elmuntu Žaliu (leidykla „TEV“).
- **Nacionalinės kūrybinių ir kultūrinių industrijų asociacijos** valdybos nare nuo 2013 m. dirba LLA vykd. direktorė Aida V. Dobkevičiūtė.

3.2 Leidėjų bendruomenės tvirtinimas, iniciatyvos gerinant Lietuvos leidybos sąlygas

LLA siekia stiprinti leidėjų bendruomenę organizuodama leidėjų susitikimus įvairioms aktualijoms aptarti ir veiklai inicijuoti. Susitikimai, renginiai, iniciatyvos, pranešimai:

- **Vasario 28 d.** Vilniaus knygų mugėje leidėjai LLA iniciatyva susirinko mugės Literatų svetainėje įvertinti renginio ir aptarti rūpimų klausimų.
- **Kovo 30 d.** A. Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje įvyko kasmetinis visuotinis LLA susirinkimas. Leidėjai įvertino praėjusių metų bendros veiklos rezultatus, įgyvendintus nacionalinius ir tarptautinius projektus, aptarė tarptautinės Vilniaus knygų mugės rezultatus ir dalyvavimą tarptautinėse mugėse, diskutavo dėl iniciatyvos įsteigti Kauno knygų mugę, aptarė Nacionalinės skaitymo skatinimo programos iniciatyvas, kompensacinio atlyginimo už kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais reprografijos būdu lėšų panaudojimą ir kitas aktualias temas. Daugiau apie visuotinį leidėjų susirinkimą skaitykite paspaudę [šią nuorodą](#).
- **Birželio 15 d.** Seime LLA ir vadovėlių leidėjų iniciatyva įvyko diskusija „Ar šiuolaikiniams mokiniams reikia naujo turinio?“ Atkreiptas dėmesys į Lietuvoje susiklosčiusią situaciją, kai per metus vienam vaikui mokykla nuperka vos vieną naują vadovėlį. Susirinkusiems politikams, leidėjams ir kitiems su leidyba susijusiems specialistams pranešimus skaitė K. Jovaišas (konsultacijų įmonės „Civitta“ partneris), H. Holtkamp (Europos mokomosios literatūros leidėjų grupės vadovė), dr. P. Gudynas (Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus pavaduotojas), A. Bučnys (LSMU gimnazijos direktorius). Diskusijos dalyviai pateikė faktų ir skaičių, kurie kelia daugiausia susirūpinimo, supažindino su kitų šalių patirtimi ir kvietė

dalytis siūlymais, kaip susiklosčiusią situaciją keisti. Diskusijos santrauką ir visus pranešimus rasite paspaudę [šią nuorodą](#).

- **Rugsėjo pabaigoje** LLA atstovai dalyvavo asociacijos „Žinių ekonomikos forumas“ organizuojamuose susitikimuose su kandidatais į Švietimo ir mokslo ministrus. Politines išvalgas ir siūlymus dėl švietimo Lietuvoje gerinimo išdėstė LRLS atstovas Gintaras Steponavičius, LSDP atstovai Rimantas Vaitkus ir Dainius Pavalkis, LVŽS atstovė Vilija Salienė, TS-LKD atstovas Valentinas Stundys, DP atstovas Vydas Gedvilas. Dalyvavo vadovėlių leidyklų „Baltos lankos“, „Didakta“, „Šviesa“ atstovai. Konkrečius kandidatų pasiūlymus skaitykite paspaudę [šią nuorodą](#).
- **Lapkričio 28 d.** Kultūros ministerijoje organizuotas susitikimas apsiukeisti nuomonėmis apie Europos Komisijos pasiūlymą dėl direktyvos dėl autorių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje. Šis susitikimas skirtas plačiau aptarti Europos Parlamento ir Tarybos priimtos Direktyvos III antraštinę dalį „Licencijų teikimo tvarkos tobulinimo ir didesnių galimybių susipažinti su turiniu užtikrinimo priemonės“, apimančią kultūros ir paveldo įstaigas, kūrinius, kuriais nebeprekiuojama (*out of commerce works*), ir audiovizualinių kūrinių pasiekiamumą per vaizdo dalijimosi platformą (*video on demand*) (Direktyvos III dalis, 7–10 str.). Susitikime dalyvavo bibliotekų, muziejų, archyvo, filmų paveldo įstaigų, kolektyvinio administravimo organizacijų ir leidėjų asociacijos atstovai. Daugiau skaitykite paspaudę [šią nuorodą](#).
- **Gruodžio 14 d.** Kultūros ministerijoje organizuotas susitikimas aptarti Europos Komisijos pasiūlymą dėl autorių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje. Dėl dokumentų, kurie patenka į autorių teisių modernizavimo paketą, organizuoti susitikimai-diskusijos, taip formuojant bendrą Lietuvos poziciją Europos Komisijoje. Susitikimas skirtas plačiau aptarti Direktyvos IV antraštinę dalį „Sklandžiai veikiančios autorių teisių prekyvietės kūrimo priemonės“, apimančią teisę į publikacijas, tam tikrus interneto paslaugų teikėjų būdus naudoti saugomą turinį, teisingą atlygį pagal autorių ir atlikėjų sutartis (Direktyvos IV dalis, 11–16 str.). Susitikime dalyvavo bibliotekų, muziejų, archyvo, filmų paveldo įstaigų, kolektyvinio administravimo organizacijų ir leidėjų asociacijos atstovai. Daugiau skaitykite paspaudę [šią nuorodą](#).
- **LLA iniciatyva dėl knygų privalomųjų egzempliorių bibliotekoms teikimo tvarkos.** Kultūros ministerija inicijavo tvarkos dėl dokumentų, knygų, periodinių leidinių ir e. leidinių privalomųjų egzempliorių skaičiaus ir jų perdavimo bibliotekoms pakeitimus. LLA atstovai aktyviai reprezentavo Lietuvos leidėjų poziciją dėl knygų privalomųjų egzempliorių bibliotekoms teikimo tvarkos, pateikė pastabų ir pasiūlymų. Daugiau skaitykite paspaudę [šią nuorodą](#).
- **LLA iniciatyva dėl nepakankamo bibliotekų fondų finansavimo „Už naujas knygas**

bibliotekose!“. LLA organizavo elektroninės peticijos „Už naujas knygas bibliotekose!“ pasirašymą. Siekiant atkreipti atsakingų institucijų dėmesį į nepakankamą bibliotekų fondų finansavimą, aktyviai rinkti skaitytojų e. parašai, iš viso jų surinkta 2300. Parašams rinkti buvo sukurtos specialaus dizaino skrajutės su peticijos logotipu bei išsamia informacija, Vilniaus knygų mugės savanoriai parašus rinko naudodami planšetinius kompiuterius. Daugiau skaitykite paspaudę [šią nuorodą](#).

- **LLA iniciatyva bendradarbiauti su Europos leidėjų federacija dėl Europos literatūros premijos (EUPL, <http://www.euprizeliterature.eu/>) skyrimo ir jo kūrinų sklaidos.** 2016 m. balandžio mėn. paskelbti ES literatūros premijos, teikiamos naujiems ar garsėjantiems valstybių narių rašytojams, 2016 m. laureatai. Nugalėtojais tapo Ch. van Gerrewey (Belgija), T. Stupar-Trifunović (Bosnija ir Hercegovina), A. Georgiou (Kipras) ir kt. Kiekvienam laureatui įteikta 5000 Eur premija, laimėtojai pristatyti ir apdovanoti iškilmingoje ceremonijoje Briuselyje. Iš Lietuvos autorių ši literatūros premija 2015 m. buvo skirta Undinei Radzevičiūtei, 2012 m. – Giedrai Radvilavičiūtei, 2009 m. – Laurai Sintijai Černiauskaitei. Daugiau skaitykite paspaudę [šią nuorodą](#).
- **Rugpjūčio 24–28 d.** LLA pirmą kartą dalyvavo 23-iojoje tarptautinėje Pekino knygų mugėje (BIBF), kurioje Lietuva su kitomis 15 Rytų ir Centrinės Europos valstybių dalijosi garbės viešnios titulu bei 1200 kv. m paviljoną. Pekine LLA dalyvavo Londono knygų mugės priėmimo kartu su Latvijos, Estijos ambasadų atstovais. Mugės viešnioms – Centrinės ir Rytų Europos šalims skirtoje salėje Lietuvos stendu rūpinosi LLA vykd. direktorė Aida V. Dobkevičiūtė. LLA parengti informaciniai leidiniai leido susipažinti su Lietuvos leidybos industrija ir svarbiausiomis leidyklomis. Potencialiems Kinijos partneriams bei skaitytojams pristatyti gražiausių lietuviškų knygų vaikams iliustracijų katalogai anglų kalba. Atskirame stende eksponuotos 34 gražiausios Lietuvos leidyklų išleistos kulinarinės knygos. Užsukti į Lietuvos stendą praeivius viliojo iliustracijų paroda.
- **Spalio 18 d.** A. V. Dobkevičiūtė skaitė pranešimą Frankfurto knygų mugės organizatorių verslo klube („Business club“) EDItEUR organizuotame seminare „38th International Supply Chain Seminar“ (38-asis tarptautinių įmonių bendradarbiavimo seminaras). A. V. Dobkevičiūtė kalbėjo apie pasaulinius standartus mažakalbėse šalyse ir sunkumus, su kuriais susiduria „mažų kalbų“ šalių leidybos sektorius, pristatė Nacionalinį knygų prekyboje katalogą kaip alternatyvą ir pagalbinę priemonę tokių šalių rinkodarai augti ir knygų pardavimams skatinti. Renginyje, kuriame buvo 60 dalyvių iš įvairiausių pasaulio šalių, pranešimus skaitė ir leidybos sektoriuje puikiai žinomi specialistai R. Schild (MVB), G. Bell (EDItEUR), D. Walter ir H. Willows („Nielsen Book“), R. Jones („Ingram Content Group“) ir kt. Buvo aptariami metaduomenų standartai ir jų svarba, ISNI knygų numeris, EPUB evoliucija, literatūros prieinamumas ir rinkodara.

- **2016 m.** siekdama aktyvaus atstovavimo valstybinėse institucijose dėl nelegalaus turinio sklaidos ir platinimo prevencijos, LLA glaudžiai bendradarbiavo su kolektyvinio administravimo organizacijomis LATGA-A ir AGATA, Vilniaus universitetu, Nacionaline kultūrinių ir kūrybinių industrijų asociacija, LALA. Visus metus buvo vykdomi duomenų ir informacijos mainai, stiprinamas bendradarbiavimas atstovaujant intelektinės nuosavybės teisei, kūrėjams ir kūrybinėms bei kultūrinėms industrijoms.

4. LLA – nacionalinių ir tarptautinių projektų organizatorė ir dalyvė

2016 m. buvo iš dalies finansuoti šie LLA projektai:

- Kultūros taryba skyrė 40 000 Eur Lietuvos kultūros ir kūrybinių industrijų plėtros projektui „Lietuvos leidybos ir spaudos industrijų pristatymas tarptautinėje Frankfurto knygų mugėje“.
- Kultūros taryba skyrė 8500 Eur Literatūros ir leidybos projektui „Nacionalinė skaitymo skatinimo akcija „Lietuva skaito!“
- Kultūros taryba skyrė 10 000 Eur Lietuvos kultūros ir kūrybinių industrijų plėtros projektui „Lietuvos leidybos ir spaudos industrijų atstovavimas tarptautiniuose specialistų renginiuose ir prioritetinėse mugėse“.
- Kultūros ministerija skyrė 58 384 Eur Kūrybinės veiklos, autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos programos projektui „Knygų ir leidinių metaduomenų bazės plėtra ir naudojimas nelegalių turinio platinimo srautų stebėsenai ir piratavimo prevencijai“.
- Kultūros rėmimo fondas skyrė finansavimą programos „Lietuvos kultūros organizacijų dalyvavimas Europos Sąjungos programos „Kūrybiška Europa 2014–2020“ paprogramės „Kultūra“ projektams „ALDUS – Towards a European Bookfair Network“ (27 000 Eur) ir „PUBCOOP (Strategies To A European Written Culture Preservation Through Publishers Cooperation From Lesser Used Languages)“ (18 000 Eur).

Finansavimas nesuteiktas:

- Kultūros taryba nefinansavo LLA projekto „Lietuvos leidybos sektoriaus atstovavimas ir inovatyvių paslaugų diegimas gerinant leidybos aplinką“.

Visi 2016 m. paremti LLA projektai įvykdyti pagal sutartyse numatytus tikslus, uždavinius ir terminus, už skirtas lėšas atsiskaityta.

4.1 LLA – Lietuvos stendo tarptautinėje Frankfurto knygų mugėje organizatorė

Beveik 280 000 lankytojų turėjusioje tarptautinėje Frankfurto knygų mugėje, kuri vyko spalio 19–23 d., buvo sudarytos sąlygos patraukliame stende pristatyti lietuvių literatūrą, leidybą, knygos meną, poligrafiją, Vilniaus knygų mugę ir svarbius nacionalinius literatūros bei skatinimo skaityti projektus. LLA sudarė sąlygas leidėjams ir autoriams reprezentuoti naujausius leidinius, pristatyti kontaktus ir

kitą informaciją, parengė ir patrauklia forma išleido informacinės medžiagos (Lietuvos leidybų katalogas, skrajutės, plakatai, informacinis prospektas apie leidybos rinką Lietuvoje, taip pat autorius ir leidyklas), organizavo informacinių ir dalomųjų leidinių transportavimą ir sklaidą.

- LLA darbo grupės nariai dalyvavo leidybos specialistų renginiuose, kuriuose buvo surinkta naujausia leidybos sektoriui aktuali informacija, kontaktai, o bendradarbiaujant su Europos Komisijos atstovais aptartos naujausios europinių direktyvų pakeitimų iniciatyvos.
- Jungtiniame leidybų stende Frankfurto knygų mugėje pristatyta Lietuvos kultūra, menas, naujausia ir geriausia lietuviška literatūra bei leidybos rinka. Sėkmingai užmegzti kontaktai su kitų šalių institucijomis, leidėjais, knygų mugių organizatoriais bei kitais potencialiais partneriais.
- Mugėje dalyvaujančius leidėjus ir institucijų atstovus spalio 19 d. LLA pakvietė į Lietuvos stendo atidarymą, kuriame Lietuvos kultūros institutas pristatė 2017 m. projekto „Lietuva – garbės viešnia Leipcigo knygų mugėje“ kultūrinę programą. Žurnalistus, užsienio leidėjus ir tarptautinių projektų partnerius pasveikino Leipcigo knygų mugės direktorius O. Zille, Lietuvos kultūros ministerijos kancleris L. Ubavičius, rašytojas A. Šlepikas, Lietuvos kultūros instituto direktorė A. Žilinskienė, LLA vykdomoji direktorė A. V. Dobkevičiūtė. Stendo atidarymo svečiams LLA surengė vaišes. Daugiau skaitykite paspaudę [šią nuorodą](#).
- Kad projekto tikslai būtų sėkmingai įgyvendinti, surinkta darbo grupė ir suorganizuotas jos apgyvendinimas; pristatyta informatyvi Lietuvos istoriją, kalbą, literatūrą, švietimą, mokslą, knygos meną pristatanti knygų kolekcija; suorganizuotas ir koordinuotas stendo ploto užsakymas, įrangos nuoma, stendo bei knygų kolekcijos transportavimas.
- 2015 m. Lietuvos knygos meno konkurso knygos laureatės pristatytos į tarptautinį Knygos meno konkursą;
- Dalyvauta Europos leidybų asociacijos (FEP) oficialiuose renginiuose; kaip ALDUS projekto partnerė LLA dalyvavo EACEA (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) organizuojamoje literatūros vertimų programos sesijoje, kurioje buvo teikiami pasiūlymai dėl 2017 m. Europos šalių vertimų, publikacijų ir jų sklaidos dotacijų bei konkurso vertinimo kriterijų; dalyvauta Europos literatūros premijos (EUPL) renginiuose ir susitikimuose su premijų laureatais, ART+ dirbtuvėse ir kt.
- Lietuvos vaikų ir jaunimo literatūros leidėjams sudarytos sąlygos dalyvauti kontaktų mugėje su užsienio šalių vaikų ir jaunimo literatūros leidėjais. 5 Lietuvos leidyklos pasinaudojo proga užmegzti verslo ryšius ir bendradarbiavimą pristatant lietuvių autorių teises ir jas parduodant į užsienio rinkas.
- Kaip viena iš tarptautinės Vilniaus knygų mugės organizatorių, LLA viešino Vilniaus

knygų mugę stende bei susitikimuose su užsienio kolegomis.

Daugiau apie mugę skaitykite paspaudę [šią nuorodą](#).

4.2. Nacionalinė skaitymo skatinimo akcija „Lietuva skaito!“

2016 m. gegužės 7 d. LLA ir LISPA kartu su partneriais jau antrą kartą organizavo skaitymo skatinimo šventę „Lietuva skaito!“ Ši akcija pasižymėjo itin plačia renginių geografija, žanrų įvairove, dideliu dalyvių skaičiumi. 103 kūrėjai dalyvavo 91 renginyje net 45 Lietuvos miestuose ir miesteliuose.

Tekstus skaitė, mintimis dalijosi ir su skaitytojais bendravo R. Aškinytė, R. Bagdzevičius, D. Cidzikaitė, A. Čekuolis, L. S. Černiauskaitė ir daugybė kitų kūrėjų. Skaitymai vyko ne tik knygynuose, bibliotekose, bet ir įvairiose viešose erdvėse – parkuose, kavinėse, baruose ir net turguje. Prie šventės aktyviai jungėsi ir svetur gyvenantys lietuviai – skaitymus rengė Oslo, Glazgo, Prahos, Romos ir Izraelio lietuvių bendruomenės. Nacionalinę skaitymo šventę padėjo įgyvendinti 60 partnerių ir rėmėjų, akcijos reklaminis klipas ir vinjetė rodyti keturių didžiųjų Lietuvos miestų viešajame transporte, kino teatruose, per televiziją. Akcijos atidarymo renginys buvo transliuojamas LRT Kultūros kanalu. Akcijos partneriai (leidyklos, bibliotekos, knygynai, spaustuvės, draugijos, restoranai, kavinės ir kt.) savo turimais kanalais dalijosi informacija apie akcijos „Lietuva skaito!“ eigą. Taip pat atnaujintas akcijos prekės ženklas, sukurti „Facebook“ paskyra ir renginys, specialus „Youtube“ kanalas. Parengti ir paskelbti 3 BNS pranešimai.

Nuotraukas iš skaitymų skirtinguose miestuose rasite paspaudę [šią nuorodą](#).

Vaizdo įrašus galite pamatyti „Lietuva skaito!“ [Youtube kanale](#).

4.3. LLA – Lietuvos leidybos ir spaudos industrijų atstovė tarptautiniuose specialistų renginiuose ir prioritetinėse mugėse

2016 m. lietuvių leidyba, literatūra, knygos menas ir poligrafija sėkmingai pristatyta Londono ir Leipcigo knygų mugėse. Specialistų renginiuose aptartos tolesnės bendradarbiavimo galimybės su leidėjais, spaustuvininkais, knygos meno ir literatūros specialistais iš viso pasaulio, užmegzti nauji kontaktai su įvairių sričių specialistais ir potencialiais partneriais. Sėkmingą bendradarbiavimą su kolegomis iš FEP (Federation of European Publishers) ir kitų institucijų liudija ir tai, kad LLA tapo tarptautinių projektų ALDUS ir PUBCOOP viena iš partnerių.

LLA aktyviai dalyvavo prioritetiniuose renginiuose, t. y. pristatė Lietuvą kaip garbės viešnią 2017 m. Leipcigo knygų mugėje ir 2018 m. – Londono knygų mugėje, tarpininkavo Lietuvos kultūros institucijoms bei leidėjams ir tarptautinių leidėjų asociacijoms siekiant viešinti prioritetinius projektus, rengti ir teikti tarptautinėms bendruomenėms Lietuvos leidybos sektoriaus statistiką, pristatymą, kontaktų ir autorių teisių katalogus. Prioritetinių renginių programos pristatytos tarptautinėms bendruomenėms – FEP, Tarptautinei leidėjų asociacijai (IPA), Europos rašytojų

sajungai (EWC) ir kt.

- Sudarytos Lietuvos leidybos, spaudos ir kultūrinių industrijų specialistų grupės dalyvavo ir kėlė kvalifikaciją tarptautiniuose edukaciniuose renginiuose. Londono knygų mugėje dalyvavo darbo grupės prie Kultūros ministerijos dėl Lietuvos kaip Londono knygų mugės garbės viešnios 2018 m. nariai ir LLA valdybos nariai A. Andrijauskas ir L. Varanavičienė, LLA narys Gytis Vaškelis, LLA vykd. direktorė A. V. Dobkevičiūtė. Leipcigo knygų mugėje dalyvavo darbo grupės prie Kultūros ministerijos dėl Lietuvos kaip Leipcigo knygų mugės garbės viešnios 2017 m. narė A. V. Dobkevičiūtė.
- LLA aktyviai dalyvavo ir rengiant Londono knygų mugės kultūrinę ir specialistų programą. Šių metų Londono knygų mugėje LLA vykdomoji direktorė A. V. Dobkevičiūtė kartu su Baltijos šalių leidybos specialistais R. Punka ir K. Urmet, renginį moderuojant S. Littlewood, skaitė pranešimą „Lithuania: publishing in the small language countries“. LLA dalyvavo ir Londono knygų mugės organizuotoje kontaktų mugėje.
- LLA pirmą kartą dalyvavo tarptautinėje Pekino knygų mugėje, kurioje Lietuva su kitomis 15 Rytų ir Centrinės Europos valstybių dalijosi garbės viešnios titulą, t. p. dalyvavo Londono knygų mugės priėmimo Pekine kartu su Latvijos, Estijos ambasadų atstovais.
- LLA dalyvavo tarptautinės Latvijos, Estijos ir Lietuvos darbo grupės posėdžiuose Londone (2016.03), Taline (2016.05), Pekine (2016.08), Rygoje (2016.10), Frankfurte (2016.10) ir susitikimuose su Londono knygų mugės organizatoriais.
- Parengtas, išleistas ir visuose tarptautiniuose renginiuose platintas Lietuvos leidėjų katalogas, kuris būtinas reprezentuojant Lietuvos leidybos rinką ir jos dalyvius. Leidinys, kuriame anglų kalba pateikta informacijos apie 84 Lietuvos leidyklas, išleistas 3000 egz. tiražu.
- Tarptautinė Vilniaus knygų mugė Leipcigo ir Londono knygų mugėse pristatyta kaip viso Baltijos šalių regiono lyderė, o Lietuva – kaip išskirtinės kultūros šalis, turinti unikalią literatūrą. Intensyviai diskutuota apie galimą bendradarbiavimą su kitų šalių knygų mugių atstovais, dalytasi gerąja patirtimi.

LLA tarptautiniuose renginiuose, konferencijose ir mugėse atstovavo Lietuvos leidėjams ir jų vykdomoms veikloms, pristatė Lietuvos leidybos verslo modelius, statistiką, kuriamus tarptautinius prekės ženklus.

4.4 LLA – Nacionalinio knygų prekyboje katalogo (NKPK) steigėja

2016 m. LLA toliau sėkmingai plėtojo Nacionalinį knygų prekyboje katalogą ir portalą visuomenei www.nkpk.lt. NKPK – metaduomenų bazė visuomenei ir specialistams, kurioje renkama ir turi būti nuolat atnaujinama knygų ir leidinių, turinčių ISBN kodą, bibliografinė ir komercinė informacija, pagal kurią galima vykdyti nelegalaus turinio (knygų ir leidinių) sklaidos ir platinimo stebėseną bei

imamasi prevencijos priemonių.

Duomenų baze gali naudotis trijų tipų naudotojai: leidėjai, platintojai ir bibliotekininkai. Leidėjai platformoje gali redaguoti savo anksčiau sukurtus įrašus ir importuoti naujus duomenis. Leidėjai gali matyti tik savo pačių įkeltus įrašus. Platintojai ir bibliotekininkai gali matyti bei eksportuoti visus platformoje esančius įrašus be redagavimo galimybės. Įrašų aprašai atitinka tarptautinius standartus ir lengvai konvertuojami į svarbiausius ir populiariausius formatus. Sėkmingai įgyvendinti projekto „Knygų ir leidinių metaduomenų bazės plėtra ir naudojimas nelegalių turinio platinimo srautų stebėsenai ir piratavimo prevencijai“ darbai:

1. NKPK metaduomenų bazės ir portalo visuomenei efektyvių techninių sprendimų plėtra ir naujų funkcijų bei paslaugų diegimas.

- NKPK duomenų bazė praplėsta iki 31 000 leidinių įrašų, kurie turi ISBN numerį, anotaciją, viršelį, komercinę informaciją; 13 000 leidinių įrašų nuo 2012 m. be ISBN, 200 000 bibliografinių įrašų iki 2012 m.
- Išverstas į lietuvių kalbą ir NKPK duomenų bazei adaptuotas tarptautinis tematinės leidinių klasifikacijos standartas THEMA.
- Atliktas naujai sukurtų paslaugų ir sprendimų testavimas.
- Į NKPK įdiegtas tarptautinis leidinių aprašymo standartas ONIX for Books 3.0. Duomenų licencijuotojai (naudotojai) duomenis apie leidinį gali importuoti į duomenų bazę jiems patogiu formatu (Excel, XML, MARC21, kt.).
- NKPK duomenų bazė techniškai parengta sukurti duomenų importo / eksporto tiltams su ISBN agentūra ir LNMMB.
- Sukurta automatizuota knygų naujienų integracijos sistema iš NKPK duomenų bazės į visuomenei prieinamą portalą www.nkpk.lt.
- Sukurtos atskiros autorių ir vertėjų duomenų bazės.
- Visi UAB „Patogu pirkti“ e. knygyne esantys leidinių įrašai perkelti į NKPK duomenų bazę, taip pat sukurtas mechanizmas, leidžiantis naujausius ten atsirandančius įrašus automatiškai perkelti į NKPK duomenų bazę.

2. Nelegaliai platinamų knygų ir leidinių internete stebėseną naudojant NKPK metaduomenis ir tyrimas teikiant rekomendacijas.

- Naudojant NKPK metaduomenis atlikta nelegalaus turinio internete stebėseną.
- Surinkta informacija panaudota atliekant plataus masto nelegalaus turinio internete tyrimą, kurio rezultatai išplatinti atskirame leidybos specialistams išdalytame leidinyje. Elektroninę versiją rasite paspaudę [šią nuorodą](#).
- Atlikta Lietuvos leidybos situacijos apžvalga pristatyta [LLA organizuotoje konferencijoje](#), o tyrimą apibendrinantis leidinys bus išleistas 2017 m. pradžioje.

- Atliktas tyrimas „Knygų leidybos rinkos stagnavimas kaip internetinio piratavimo pasekmė“, jo rezultatai pristatyti [LLA konferencijoje](#). Pristatymą rasite paspaudę [šią nuorodą](#).

3. Tikslinių grupių (kūrėjų, leidėjų, knygų platintojų, bibliotekininkų) edukacija ir rezultatų viešinimas. Pasiiekti rezultatai:

- Kartu su teisininkais parengtos tipinės NKPK duomenų bazės naudotojų sutartys;
- Pasirašyta sutartis su vienu didžiausių knygų platintojų Lietuvoje UAB „Patogu pirkti“ dėl komercinių knygų ir leidinių informacijos mainų, duomenų importavimo / eksportavimo.
- Organizuota ir koordinuota tarptautinė konferencija, renginys plačiai paviešintas visais LLA pasiekiamais kanalais.
- Lapkričio 17 d. Kultūros ministerijoje vykusioje LLA organizuotoje konferencijoje „[Knygų leidyba: iššūkiai intelektinės nuosavybės industrijos sektoriui](#)“ 50-čiai susirinkusių leidybos specialistų, knygų platintojų, bibliotekininkų ir kitų leidybos sektoriaus atstovų buvo pristatyti išsamūs Lietuvos leidybos rinkos ir jos stagnavimo priežasčių tyrimai, taip pat intelektinės nuosavybės teisinio reglamentavimo studija, NKPK teikiamų paslaugų, sprendimų ir galimybių apžvalga. Pirmojoje konferencijos dalyje „Creditreform Lietuva“ atstovas Saulius Žilinskas pristatė Lietuvos knygų leidybos sektoriaus tyrimo rezultatus, kurie bus tikslinami bei pristatomi kitų metų LLA visuotiniame susirinkime. Teisininkė Aistė Augustauskaitė („Alma littera“ įmonių grupė) pristatė studijos „Iššūkiai intelektinės nuosavybės industrijos sektoriui“ rezultatus, o išsamus atliktos studijos leidinys išdalytas konferencijos dalyviams. Romanas Matulis („Clear Digital World“ rinkodaros vadovas) pristatė tyrimą „Knygų leidybos rinkos stagnavimas kaip internetinio piratavimo pasekmė“. Tarptautinių leidybos ir platinimo standartų specialistas Graham Bell (EDiEUR) pristatė standartizuotų metaduomenų bazių svarbą bei ONIX ir ISNI standartus. Azar Hussan („Faber&Faber“) apžvelgė leidinių klasifikacijos standarto tarptautinei knygų prekybai THEMA galimybes. Aida V. Dobkevičiūtė ir Marius Pareščius pristatė NKPK paslaugas, sprendimus ir galimybes. Įžanginę konferencijos kalbą tarė kultūros viceministras Arnas Neverauskas. Visus konferencijos pranešimus rasite paspaudę [šią nuorodą](#). Konferencijos programą ir pranešėjų aprašymus rasite paspaudę [šią nuorodą](#).
- Lapkričio 29 d. LLA pristatė NKPK paslaugas Lietuvos akademinėjų leidyklų asociacijos (LALA) nariams. Susitikimas įvyko Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje. LLA vykd. direktorė Aida V. Dobkevičiūtė pristatė įmonės „Creditreform Lietuva“ atliktą tyrimą apie knygų leidybos sektorių apžvalgą, NKPK portalo paslaugas bei sprendimus. LLA projektų vadovas Mantas Civilka aptarė visas galimas NKPK naudotojų funkcijas, detalai pristatė svetainės administravimą ir skirtumus tarp

Naudotojų. Aida V. Dobkevičiūtė nušvietė ateities vizijas ir kokių patobulinimų galima tikėtis šiais ir ateinančiais metais. Akademinės literatūros leidėjai susidomėjo NKPK teikiamomis paslaugomis ir galimybėmis, aktyviai diskutavo dėl papildomų efektyvesnių funkcijų diegimo, dalijosi pastabomis bei siūlymais. Visą informaciją apie susitikimą rasite paspaudę [šią nuorodą](#).

- Pagal naujausias įdiegtas NKPK duomenų bazės funkcijas parengtas atnaujintas NKPK duomenų bazės vartotojo vadovas.
- Projekto įgyvendinimo metu nuolat organizuoti nevieši susitikimai su galimais NKPK duomenų bazės partneriais.
- Siekdama perimti gerą patirtį kuriant ir plėtojant efektyvią metaduomenų bazę Lietuvoje pagal tarptautinius standartus, LLA aktyviai dalyvavo tarptautinės organizacijos „EditEur“ veikloje. Konsultacijas LLA teikė įmonės vadovas Graham Bell.

4.5. LLA – tarptautinių projektų ALDUS ir PUBCOOP partnerė

1. LLA prisijungė prie tarptautinio projekto ALDUS, kuris yra programos „Kūrybiška Europa“ dalis. Projektu siekiama įtvirtinti tarptautinį knygų mugių bendradarbiavimą.

Knygų mugės suteikia galimybę populiarinti nacionalinę literatūrą, naudoti naujas turinio sklaidos ir skaitmeninimo galimybes, telkti kūrėjų ir skaitytojų auditoriją. Leidėjams knygų mugės yra svarbios dėl galimybės tiesiogiai bendrauti su skaitytojais. ALDUS siekia eksperimentuoti su naujais, interaktyvumą ir įsitraukimą skatinančiais bendradarbiavimo formatais. ALDUS tinklas pasitelkia dviejų komercinių B2B knygų mugių ir nacionalinių knygų mugių mažose ES šalyse patirtį ir yra orientuotas į paramą smulkioms ir vidutinėms leidykloms.

- Spalio 7 d. Rygos kongresų rūmuose įvykusiame seminare buvo pateikti ir aptarti 2011–2015 m. programos „Kūrybiška Europa“ rezultatai. Seminare nagrinėtos tokios temos kaip leidėjų iš „mažų kalbų“ ES šalių aktyvumas pretenduojant į paramą; kiek leidėjų tą paramą gavo; su kokiomis problemomis susiduriama vertinimo procese; ar visi paremti leidybos projektai buvo sėkmingai įgyvendinti; kokios knygos (tematikos) sulaukė geriausių vertinimų ir paramos; ar skaitmeninimo projektai yra svarbūs leidėjams; ar tikrai pasiteisino papildomi vertinimo kriterijų balai ES literatūros premijos (EUPL) knygoms laureatėms; kaip subalansuoti paramą ES literatūros premijos laureatėms ir kitiems vertimams. Seminare dalyvavo LLA vykdomoji direktorė Aida V. Dobkevičiūtė, LLA narės leidyklos „Kitos knygos“ direktorius Gediminas Baranauskas. Daugiau apie renginį skaitykite paspaudę [šią nuorodą](#).
- Birželio 29–liepos 2 dienomis Europos šalių knygų mugių bendradarbiavimo tinklo ALDUS partnerių susitikimas vyko Milane, kuriame dalyvavo projekto vadovė vykd. direktorė A. V. Dobkevičiūtė. Projekto partneriai aptarė būsimos veiklos kryptis,

įsipareigojimus ir būsimus renginius.

- Kaip ALDUS projekto partnerė LLA dalyvavo ir EACEA (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) organizuojamoje literatūros vertimų programos sesijoje, kurioje buvo teikiami pasiūlymai dėl 2017 m. Europos šalių vertimų, publikacijų ir jų sklaidos dotacijų bei konkurso vertinimo kriterijų; Europos literatūros premijos (EUPL) renginiuose ir susitikimuose su premijų laureatais; ART+ dirbtuvėse ir kt. Daugiau skaitykite paspaudę [šią nuorodą](#).
- Gruodžio 7 d. taip pat pagal projekto [ALDUS](#) programą vyko Romos knygų mugė Italijos sostinės Kongresų rūmuose. LLA dalyvavo ALDUS partnerių susitikimuose, kuriuose buvo diskutuojama, kaip mugių bendradarbiavimo tinklas gali skatinti tikslinius specialistų mainus ir mokymus. Daugiau skaitykite paspaudę [šią nuorodą](#).

2. PUBCOOP (Strategies To A European Written Culture Preservation Through Publishers Cooperation From Lesser Used Languages) yra Valensijos (Ispanija) leidėjų asociacijos (AEPV), LLA ir Rumunijos leidėjų asociacijos (AER) bendradarbiavimo projektas.

LLA šalių smulkiesiems leidėjams ir mažoms bei vidutinėms leidykloms, leidžiančioms mažų kalbų – katalonų, lietuvių ir rumunų – literatūrą. Mažų kalbų literatūra yra ypač svarbi daugiakultūriam Europos literatūros paveldui ir sklaidai, tačiau dėl mažų rinkų šiose šalyse leidėjai susiduria su nacionalinės literatūros populiarinimo ir autorių teisių platinimo sunkumais. Galimybės pristatyti, investuoti ir parduoti autorių teises, taip pat konkuruoti su populiarių kalbų stambiaisiais leidėjais ir platintojais Europos rinkoje yra menkos.

PUBCOOP projekto, kuris vyks iki 2018-ųjų gruodžio, tikslas – didinti smulkių Europos leidėjų galimybes veikti tarptautinėje rinkoje, gerinti jų kompetencijas per leidyklų ir leidėjų asociacijų bendradarbiavimą.

Trys pagrindiniai šio projekto uždaviniai:

- Suformuoti leidėjų tinklą ir parengti literatūros sklaidos bei populiarinimo renginių kalendorių šalyse partnerėse, taip sudarant sąlygas kontaktų mainams ir bendradarbiavimui.
- Sukurti interneto svetainę 2.0 ir autorių teisių pardavimo platformą literatūros vertimams bei populiarinimui, knygų pristatymui ir tarptautinio leidėjų portfelio kūrimui.
- Sukurti leidėjų asociacijų bendradarbiavimo bei mainų strategiją ir teikti koordinuotą paramą. Organizuoti Kongresą projekto rezultatams pristatyti.
- Projekto rezultatai turės tiesioginį poveikį maždaug 150 leidyklų, kurioms atstovauja minėtos asociacijos, taip pat potencialų poveikį apie 1200 mažų ir nepriklausomų leidėjų Europoje.

Daugiau apie projektą skaitykite paspaudę [šią nuorodą](#).

Liepos 24–28 dienomis Valensijoje vyko pirmasis bendradarbiavimo projekto PUBCOOP partnerių susitikimas, kuriame aptartos partnerių bendradarbiavimo gairės, projekto tikslai, galimybės ir

įsipareigojimai. Susitikime dalyvavo projekto vadovė LLA vykd. direktorė Aida V. Dobkevičiūtė.

5. LLA – nacionalinių ir tarptautinių specialistų bendruomenių narė

LLA yra **Europos leidėjų federacijos (Federation of European Publishers, FEP) narė**, aktyviai dalyvauja tarptautinių leidėjų bendruomenių veikloje ir moka kasmetinius nario mokesčius.

FEP – nekomercinė skėtinio tipo asociacija, vienijanti 26 nacionalines Europos knygų leidėjų asociacijas. Federacija buvo įsteigta 1967 m. ir daugiausia orientuojasi į knygų leidėjų teisių gynimą ir atstovavimą juridiniame lygmenyje. Svarbi ir patariamoji FEP funkcija: narėms teikiama konsultacija autorių teisių ir kitais aktualiais klausimais. Į FEP gali būti priimta tik viena konkrečios šalies nacionalinė asociacija. Lietuvai atstovauja LLA.

2016 m. FEP Generalinėje Asamblėjoje Stokholme ir Turku dalyvavo LLA vykd. direktorė Aida V. Dobkevičiūtė. FEP sąskrydžiuose Frankfurto, Londono, Leipcigo knygų mugėse dalyvavo LLA atstovai. Daugiau skaitykite: <http://fep-fee.eu/>

Spalio 20 d. kasmetiniame Europos leidėjų federacijos (FEP) ir ES politikų susitikime leidėjų asociacijų atstovai diskutavo apie knygų leidybos rinkų daugiakalbėje Europoje ateitį. Gera žinia leidėjams – dar 2016 m. planuota svarstyti PVM Direktyvos pakeitimus ir mokesčio lengvatos taikymą e. knygoms. Daugiau skaitykite paspaudę [šią nuorodą](#).

Nacionalinė kūrybinių ir kultūrinių industrijų asociacija – tai sektorius, jungiantis uždarus kūrybinius branduolius: kūrybinių industrijų subjektas yra maža, lanksti, gerus specialistus turinti ir aukštą pridėtinę vertę kurianti inovatyvi įmonė, intensyviai naudojanti naujas technologijas ir skatinanti inovacijų kūrimą. Slėniai, mokslo ir technologijų parkai – tai ne tik galimybė kūrybiniam verslams įsitraukti į jungtinių kompetencijos centrų veiklą, bet ir galimybė jau veikiantiems mokslo ir verslo bendradarbiavimo dariniams vertės kūrimo grandinę papildyti nauju kūrybiniu požiūriu.

Mokėdama metinį KIKAS mokestį, LLA atveria leidėjams kelius ir į KIKAS organizuojamus renginius. LLA vykd. direktorė Aida V. Dobkevičiūtė 2013 m. išrinkta asociacijos valdybos nare. Daugiau skaitykite: <http://www.kikas.lt/lt>

6. 2016 m. Vilniaus knygų mugės faktai ir skaičiai

Vilniaus knygų mugė pradėta rengti 2000 m., 2016 m. buvo 17-oji. Tarptautinė Vilniaus knygų mugė yra didžiausia knygų mugė Baltijos šalyse, nuo 2006 m. įtraukiama į pasaulyje žinomiausių knygų mugių sąrašą bei tvarkaraštį (skelbiamą Frankfurto knygų mugės tinklalapyje), turinti fiksuotą datą – vasario mėn. pabaiga. Tai viena populiariausių ir lankomiausių LITEXPO centre vykstančių parodų, didžiausia pagal lankytojų ir renginių skaičių.

Dalyvių skaičius	330 iš 9 šalių
Lankytojų skaičius	67 820
Kultūrinių renginių skaičius	446
Kūrybinių industrijų renginiai	55
Apsilankiusių užsienio autorių skaičius	35
Visa VKM teritorija	15 000 kv. m

Mugės organizatoriai – LITEXPO, LLA, Lietuvos kultūros institutas.

Kultūrinę programą iš dalies remia LR Kultūros ministerija, mugės partneris – Vilniaus miesto savivaldybė, globėja – LR Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

2016 m. Vilniaus knygų mugės tema – „Autorius ir personažas: kas ko ieško“ .

Siekdama atkreipti atsakingų institucijų dėmesį į nepakankamą bibliotekų fondų finansavimą, LLA knygų mugėje organizavo elektroninės peticijos „Už naujas knygas bibliotekose!“ pasirašymą. Iš viso surinkta 2300 skaitytojų e. parašų Daugiau skaitykite paspaudę [šią nuorodą](#).

LLA aktyviai dalyvavo rengiant kultūrinę mugės programą, mugei atstovavo Vilniaus miesto savivaldybėje, tarptautinėse leidėjų bendruomenėse ir tarptautinėse knygų mugėse.

LLA nariams 2016 m. Vilniaus knygų mugėje buvo taikoma 15 proc. nuolaida stendo ploto nuomai.

7. LLA – akcijos „Knygų Kalėdos“ partneris

2016 metus vainikavo Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuota akcija „Knygų Kalėdos“, kurios partnerė yra ir LLA.

Šeštoji akcija „Knygų Kalėdos“ vyko kartu su nacionaline socialinio saugumo kampanija „Už saugią Lietuvą“ ir visos šalies viešosiomis bei mokyklų bibliotekomis. Per kiek daugiau nei mėnesį įvyko šimtai įvairiausių renginių, per kuriuo buvo skaitomos ir dovanojamos knygos, organizuojami edukaciniai užsiėmimai, konkursai, varžybos, skatinama dalytis su tais, kurie turi mažiau. Bibliotekos ne tik kvietėsi vaikų globos namų, dienos centrų auklėtinius, bet ir pačios lankėsi įvairiose socialinėse įstaigose.

Didelė šventė vyko Šiaulių apskrities P. Višinskio viešojoje bibliotekoje, kur Šiaulių miesto ir rajono įstaigoms labdaros ir paramos fondas „Švieskime vaikus“ padovanojo 3278 naujas knygas.

Akcijos metu surinktos knygos bus išdalytos šalies mokyklų bibliotekoms. Naujos knygos pasieks ir vaikų dienos centrus, globos ir senelių namus. Per penkerius akcijos „Knygų Kalėdos“ metus šalies bibliotekoms padovanota per 172 000 knygų.

Daugiau skaitykite: <http://www.knygukaledos.lt/>

8. LLA – Patriotų premijos konkurso steigėja ir organizatorė

Krašto apsaugos ministerija ir LLA 2010 m. įsteigė pilietinių ir patriotinių knygų konkursą. Konkurso tikslas – įvertinti per praėjusius metus išleistas knygas, ugdančias pilietinę ir patriotinę vilią, per knygą skiepyti meilę ir ištikimybę Lietuvai.

Paraiškas dalyvauti konkurse priėmė ir registravo LLA. Patriotų premijas (700 Eur) įsakymu skyrė krašto apsaugos ministras konkurso vertinimo komisijos teikimu.

42 konkurse dalyvavusias knygas vertino ir teikti Patriotų premiją rekomendavo konkurso vertinimo komisija, kurią sudarė LLA deleguoti literatūros ekspertai ir Krašto apsaugos ministerijos deleguoti atstovai.

- Konkurso vertinimo komisijos geriausiai įvertintos ir Patriotų premijoms rekomenduotos knygos: Autorių leidybinio kolektyvo, atstovaujamo leidinio sudarytojos Julijos Reklaitės, Lietuvos miestų architektūros gidų leidybos projektas ir knyga „Kaunas 1918–2015. Architektūros gidas“ (leidykla „Lapas“). Premija skiriama už gyvą urbanistinę istoriją, tačiau premijos autorių ir sudarytojų kolektyvas atsisakė.
- Nerijos Putinaitės knyga „Nugenėta pušis. Ateizmas kaip asmeninis apsisprendimas tarybų Lietuvoje“ (Lietuvių katalikų mokslo akademija ir VŠĮ „Naujasis Židinys-Aidai“). Premija skiriama už gaivų oro gūšį į sovietmetį, tačiau premijos paskyrimą atšaukė Krašto apsaugos ministras Juozas Olekas.

Pagal vaikų ir jaunimo literatūros nominaciją Patriotų premija už knygą „Jie grįžta per pilnatį“ įteikta Kristinai Gudonytei. Diplomu apdovanota ir šią knygą išleidusi leidykla „Tyto alba“.

Konkursas 2017 m. nebetęsiamas.

9. LLA – Vilniaus klubo premijos konkurso organizatorė

Vilniaus klubo premijos tikslas – skatinti Lietuvos ir užsienio autorius rašyti apie Vilniaus miestą ir jį populiarinti. Konkursu siekiama kasmet įvertinti išleistas knygas apie Vilniaus miestą, kurios skatina pažinti Lietuvos sostinę, jos istoriją, tradicijas, savitumą, ugdo vilniečių ir svečių smalsumą ir pagarbą Lietuvos sostinei.

2016 metais konkurse buvo vertinamos knygos apie Vilnių, išleistos per 2013–2015 metus. Konkursui buvo galima pateikti grožines, memuarinio pobūdžio, edukacines, mokslo populiarinimo knygas, albumus. 25 konkursui pateiktas knygas vertino ir Vilniaus klubo premiją (1000 €) skyrė komisija.

Konkurso vertinimo komisijos sprendimu, 2016 m. Vilniaus klubo premija skirta Gražinai Mareckaitei už knygą „Šiapus ir anapus Vilniaus vartų“ (R. Paknio leidykla; nuotr. aut. A. Baltėnas, J. Bułhak, I. Cieška, J. Czechowicz, broliai Czyżai, J. Hoppen, A. Korzon, R. Paknys, S. Urbonavičiūtė-Subačiuvienė; knygos dailininkas J. Jacovskis).

Vilniaus klubo premijos laureatė apdovanota vasario 25 d. buvusiuose Umiastovskių rūmuose.

Konkursas ir [nuostatai](#) skelbiami Lietuvos leidėjų asociacijos e. svetainėje www.lla.lt.

10. LLA viešojoje erdvėje

LLA aktyviai viešina savo veiklą, praneša Lietuvos leidėjams aktualias naujienas, informuoja apie svarbius tyrimus, renginius, atstovauja Lietuvos leidėjų interesams užsienyje.

Galima išskirti dvi pagrindines LLA veiklos kryptis viešojoje erdvėje:

- informuoti Lietuvos leidėjus ir visuomenę apie leidybos sektoriui svarbias naujienas ir atstovauti Lietuvos leidėjams užsienyje. Svarbiausi LLA informacijos sklaidos kanalai yra oficialus LLA tinklalapis www.lla.lt; oficiali LLA [Facebook](#) paskyra; sukaupta e. pašto adresų duomenų bazė, kurią sudaro per 2000 su leidybos sektoriumi susijusių kontaktų; NKPK portalą visuomenei tinklalapis www.nkpk.lt; skaitymo skatinimo akcijos „Lietuva skaito!“ [Facebook paskyra](#); akcijos „Lietuva skaito!“ [Youtube](#) kanalas.
- Svarbiausiems sektoriaus įvykiams nušviesti rengiamos BNS konferencijos ir pranešimai. Lietuvos leidėjams atstovaujama įvairių medijų laidose, duodami interviu spaudai. Ne mažiau svarbus LLA dalyvavimas tarptautiniuose renginiuose, kuriuose kitų šalių leidybos sektoriaus atstovai sužino ne tik Lietuvos leidėjų poziciją, bet ir Lietuvos leidybos naujienas, esamą situaciją, tendencijas ir galimybes.

LLA tinklalapis www.lla.lt

Per 2016 m. iš viso paskelbta 115 pranešimų (prieš metus – 101). Kitaip sakant, kas trečią dieną paskelbta po vieną pranešimą, o per savaitę paskelbti 2–3 pranešimai. Tinklalapio „Google analytics“ statistika lyginant su 2015 m:

	2015 m.	2016 m.
Unikalūs apsilankę vartotojai	11 279	10 908
Pradėtos naujos naršymo sesijos	14 646	15 069
Iš viso peržiūrėta puslapių	28 972	33 122
Vidutinis vartotojo praleidžiamas laikas tinklalapyje	1 min. 29 sek.	2 min.
Vidutiniškai atverčiama puslapių per vieną sesiją	1,98	2,2

LLA [Facebook](#) paskyra

„Facebook“ paskyra 2016 m. buvo vienas svarbiausių LLA informacijos platinimo kanalų. Daugelis su leidyba susijusių žmonių turi paskyras socialiniuose tinkluose ir tikrina jas kasdien, tad „Facebook“ – vienas geriausių būdų pasiekti LLA tikslinę auditoriją. Per metus LLA „Facebook“ paskyroje paskelbti 143 pranešimai (daugiau nei oficialiame www.lla.lt tinklalapyje). Remiantis

„Facebook analytics“ statistika, LLA naujienos paieškoje parodytos daugiau kaip 47 000 kartų (2015 m. – 23 000). Vienas pranešimas vidutiniškai buvo parodytas 330 kartų. LLA „Facebook“ paskyra šiuo metu turi 700 sekėjų.

BNS pranešimai ir konferencijos

Spaudos pranešimais siekiama informuoti visuomenę ir leidybos specialistus apie LLA veiklą ir svarbiausius leidybos sektoriuje vykstančius procesus. 2016 m. buvo paskelbti 9 spaudos pranešimai (2015 m. – 5):

- <http://sc.bns.lt/view/item/213483?q=Knyg%C5%B3%20leidyba;>
- <http://sc.bns.lt/view/item/211930?q=Frankfurto%20knyg%C5%B3%20mug%C4%97je;>
- <http://sc.bns.lt/view/item/211622?q=Knyg%C5%B3%20leid%C4%97jai>
- <http://sc.bns.lt/view/item/203218?q=gegu%C5%BE%C4%97s%207%20d.%20proz%C4%85;>
- <http://sc.bns.lt/view/item/203207?q=atverskime%20knyg;>
- <http://sc.bns.lt/view/item/202700?q=atverskime%20knyg%C4%85;>
- <http://sc.bns.lt/view/item/198668?q=PASIRA%C5%A0YK%20PETI;>
- <http://sc.bns.lt/view/item/198510?q=Vilniaus%20klubo%20premija;>
- <http://sc.bns.lt/view/item/198365?q=Patriot%C5%B3%20premijos.>

LLA televizijoje, radijuje ir spaudoje

2016 m. LLA reprezentavo Lietuvos leidėjus televizijoje, radijuje ir spaudoje. Apie aktualias leidybos problemas ir išskirtinius įvykius LLA atstovai ne kartą kalbėjosi su TV žinių bei spaudos žurnalistais, radijo laidų vedėjais, „Penki TV“ komanda. LLA organizuojamos tarptautinės Vilniaus knygų mugės renginius transliavo LRT ir LRT Klasika.

- <http://www.alfa.lt/straipsnis/49983706/leideju-asociacijos-direktore-bibliotekoms-tenka-0-69-euro-isigyti-knygu-vienam-zmogui;>
- [http://www.creativeindustries.lt/lt/naujienos/218/;](http://www.creativeindustries.lt/lt/naujienos/218/)
- <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/to-dar-nebuvo-j-olekas-atsisake-skirti-premija-n-putinaitei-uz-knyga-apie-tarybu-lietuva.d?id=70451828;>
- <http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2016-11-25-prezidente-paskelbe-akcijos-knygu-kaledos-starta/151925;>
- [http://www.zef.lt/naujienos/susitikimai-su-5-pagrindiniu-politiniu-partiju-kandidatais-svietimo-ir-mokslo-ministrus/;](http://www.zef.lt/naujienos/susitikimai-su-5-pagrindiniu-politiniu-partiju-kandidatais-svietimo-ir-mokslo-ministrus/)
- [http://alkas.lt/2016/02/15/paskirtos-2016-metu-patriotu-premijos/;](http://alkas.lt/2016/02/15/paskirtos-2016-metu-patriotu-premijos/)
- <http://www.latga.lt/news/115/64/Kvieciame-prisijungti-prie-akcijos-Lietuva-skaito-2016.html;>
- [http://www.harmonio.net/kaip-kurejai-ir-leidejai-lopys-sodros-skyles-kryzeliu/;](http://www.harmonio.net/kaip-kurejai-ir-leidejai-lopys-sodros-skyles-kryzeliu/)
- <http://www.ziniuradijas.lt/laidos/dienos-klausimas/ar-ziniasklaida-tinkamai-nusviecia-svarbiausias-zmonems-temas?soundtrack=1;>
- <http://www.mab.lt/lt/naujienos/1741;>
- <http://literaturairmenas.lt/kronika/5479-kultura-plius-nr-3587;>
- [http://www.knygupalepe.lt/lietuviskos-knygos-pirma-bus-pirma-karta-pristatytos-pekine/;](http://www.knygupalepe.lt/lietuviskos-knygos-pirma-bus-pirma-karta-pristatytos-pekine/)
- <http://lietuve.lt/category/kultura/page/12;>
- <http://m.technologijos.lt/cat/1/article/S-53292;>
- http://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=119&p_k=1&p_t=163339;
- <https://lrm.lrv.lt/lt/naujienos/kvietimas-i-konferencija-knygu-leidyba-issukiai-intelektines-nuosavybes-industrijos-sektoriui;>

- <http://alkas.lt/2016/10/22/frankfurto-knygu-mugeje-pristatytos-pasaulio-knygu-naujienos/>;
- <http://www.madeinvilnius.com/lt/kultura/paskirta-2016-metu-vilniaus-klubo-premija-knygai-apie-vilniu/i/>;
- <http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2016-08-22-lietuva-pirma-karta-prisistato-tarptautineje-pekino-knygu-mugeje/147892>.

11. Kompensacinio atlyginimo už kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais reprografijos būdu teikimas ir lėšų panaudojimas

Pagal LR Vyriausybės 2002 m. vasario 6 d. nutarimo Nr. 181 17 p., LATGA-A leidėjams tenkančią autoriaus atlyginimo už kūrinių atgaminimą reprografijos būdu dalį pervesdavo LLA. Nuo 2012 m. buvo pakeistas LR Vyriausybės nutarimas „Dėl kompensacinio atlyginimo už kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais reprografijos būdu surinkimo, paskirstymo, mokėjimo ir grąžinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuris reglamentuoja kompensacinio atlyginimo už kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais reprografijos būdu surinkimą, paskirstymą, mokėjimo ir grąžinimo tvarką. Tai padarė įtaką Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo pakeitimams ir 20¹ straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytam atlygiui leidėjams už atgaminimą nekomerciniais tikslais.

LLA visuotinio narių susirinkimo sprendimu kasmet teikia paraišką dėl kompensacinio atlyginimo. 25 proc. surenkamų mokesčių atitenka Kultūros ministerijos projektų finansavimo programai, o didžioji dalis surenkamų mokesčių turi būti grąžinama visoms įrangą pirkusioms biudžetinėms įstaigoms. LATGA surenkami mokesčiai neprilygsta surenkamiems AGATA ir dėl to leidėjai apčiuopiamos naudos nepajunta.

LATGA išmokėjo LLA:

2016 m. – 4500 Eur, 2015 m. – neišmokėta, 2014 m. – 20834 Lt, 2013 m. – 6024,25 Lt, 2012 m. – 11 120,44 Lt, 2011 m. – 6 597,22 Lt, 2010 m. – 9220,74 Lt, 2009 m. – 8875 Lt, 2008 m. – 10 250 Lt, 2007 m. – 7 462,18 Lt, 2006 m. – 13 046,12 Lt, 2005 m. – 9 901,94 Lt.

Lietuvos leidėjų asociacijos prezidentas

Remigijus Jokubauskas